

Виходить у Львові
щодня (крім неділі і
гр. кат. свят) о 5-ій
годині по полудні.

Редакція і
Адміністрація: улица
Чарнецкого ч. 12.

Письма приймають ся
лиш франковані.

Рукописи
звертають ся лиш на
окреме жаданє і за зло-
жанєм оплати поштової.

Реклямації
визначені вільні від
оплати поштової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Передплата

у Львові в агенції
днівників пасаж Гаве-
мана ч. 9 і в п. к. Ста-
роствах на провінції:
на цілий рік К 4.80
на пів року „ 2.40
на чверть року „ 1.20
місячно . . . „ —.40

Поодинокє число 2 с.
З поштовою пере-
силкою:

на цілий рік К 10.80
на пів року „ 5.40
на чверть року „ 2.70
місячно . . . „ —.90

Поодинокє число 6 с.

Додаток до „Газети Львівської“.

Справа безпечности від огню.

Як величезну шкоду роблять в нашім краю великі пожари, особливо літною порою, коли люди по найбільшій часті в поли при роботі — сего хиба не треба доказувати; не тисячі, але мільйони людського добра ідуть щороку з димом. В виду того як Соїм так і Виділ краєвий зачали займатися справою, в якій спосіб далось би о скільки можна зменшити небезпечність пожеж а внаслідок того єсть звіт Виділу краєвого з проектами законів змінюючими дотеперішні закони будівельні в більших і менших містах в цілі узискання більшої безпечности від огню та внесеня стремлячі до улєкшеня особам приватним, особливо же біднішим, набуваня материялу безпечного від огню по низшій ціні для покритя дахів.

На доказ потреби таких змін і заведеня більшої безпечности від огню наведені в звіті Виділу краєвого дати, з котрих показує ся, що в часі від 1888 до 1902 року, отже в протягу 15 літ було в нашім краю загалом 22.435 місцевостій навіщених пожежею а 30.538 случаїв огню. Шкода в движимостях виносила загалом 139,125.206 корон, або пересічно річно 9,275.014 корон а в порівнаню з такими самими датами з часу від 1870 до 1889 пересічна

річна висота шкід збільшила ся о суму 2,548.862 корон.

Виділ краєвий на сенові дат зібраних від товариств обезпечень прийшов до переконаня, що головною причиною таких пожеж єсть покритванє дахів материялом небезпечним від огню. Дятого Виділ краєвий вводить в нових проєктах законів заказ покритвати всі нові будинки материялом небезпечним від огню а в більших містах заказ покритваня і давних будинків таким же материялом, хоч би они були положєні поза районом, установлєним для будинків безпечних від огню і критих безпечним материялом. За то предкладає Виділ краєвий, щоби в громадах сільських і маломіських, об'ятих законом з дня 13 жовтня 1899, можна було призволяти на покритванє материялом небезпечним від огню в тім случаю, коли би хтось перебудовував на тім самім місци і в тих самих розмірах старий або спалений будинок, скоро виділ повітовий переконає ся о єго убожєстві.

Дальше вводить Виділ краєвий основну зміну, що рішенє що до районів для безпечних від огню будинків і що до регуляційного плану буде належати в будучности до Виділу краєвого а то на основі внесенє виділів повітових опертих на мнїню ради громадської. Виділ краєвий вводить дальше точно означений речинєць, в котрім має настати виміна го-

тових дахів на криті материялом безпечним від огню.

Заводячи так далеко сягаючу і безперечно тяжку для населєня зміну, якою єсть обовязок покритваня всіх нових будинків материялом безпечним від огню, предкладає Виділ краєвий заразом прийти в поміч бідним жителям сіл і малих міст через уділюванє їм за посередництвом виділів повітових безпроцентових, у відповіднім речєнці зворотних, а запоручєних громадами позичок на безпечнє від огню покритє. Виділ краєвий предкладає в тій цілі утворєнє самостійного фонду позичкового, вивінованого квотою 1,000.000 К, з котрого мають бути уділювані безпроцентові позички убогим жителям сільським і маломіським, зворотні в 10 літах. Фонд той має служити також на основуванє складів глиняних дахівок або цементових під услєвом, що виділи повітові будуть заосмотрувати з тих складів сільських і маломіських жителям дахівкою за зворотом ціни фабричної з дочисленєм лиш коштів доставки до повітового складу.

Важні постанови вводить Виділ краєвий також на обширях жереловиск і стаций кліматичних. Виділ краєвий з Намістництвом мають означувати ґрунти, котрі не вільно забудовувати. Відтак заводить новий закон здержанє робіть будівельних в купелевих містах в го-

Вздовж берегів Чорного Моря.

Записки з подорожий.

З л а д и в К. В е р б и н.

(Дальше).

Анґлійський посол відповів царєви зовєм справедливо, що той чоловік, про котрого він говорить, не так то ще дуже хорий, хоч правда, що він дуже патершів ся від тих многих лікарів, що беруть єго курувати — держави й народи звичайно не так борзо умирають, а анґлійське правительство в ноті з 9 лютого 1853 відповіло, що не хоче робити умови на случай упадку турецької держави, бо така умова послужила би лиш до того, щоби прискорити той упадок.

Під ту пору дипломатичний успіх Австрії супротив Порту додав Росії ще лиш більшої охоти до дальшої акції против дійсно дуже „хорого чоловіка“. Черногора, хоч стояла під верховною властю султана, уважала ся незалежною а Черногорці часто нападали на Турків в Альбанії і Боснії. Коли же помер черногорський князь і владика а єго свояк Данило виступив яко євїтєкий володїтель і постановив собі визволити Черногору з під турецького панованя, вислала Туреччина в грудни 1852 р. до Черногори велике войско, в котрім яко офіцери служили деякі Поляки, що попереходили були на турецьку віру, і Мадяри. В обороні Черногорців виступила тоді Австрія

і збрала на дальматиньській границі значну силу войска а рівночасно вислала свого генерала ґр. Ляйнінгена до Константинополя, котрий визначив Туреччині пять днів часу до сповненя австрійських жадань а в противнім случаю загрозив війною. Туреччина перепудила ся і відкликала зараз своє войско з Черногори, признала Австрії свободний перехід через свої землі, що переривали дальматиньське побережє та обіцяла арештувати польських і мадярських втікачів, навіть і тих, що попереходили були на турецьку віру, а крім того вислав ще султан письмо до Цісаря Франц Йосифа, в котрім звиняв ся і оправдував поступованє свого правительства.

Росія побачивши, що Туреччина налякала ся Австрії, постановила й собі напирати на турецьке правительство та шукати заціпи до війни. Причину до того мала подати незалагоджена справа євїтєких місць в Палєстині. А треба знати, що ще від 1847 р. вели ся межки православним а римо-католицьким духовєньством в євїтїй землі спори о єрїбну звїзду, завїшену у Вифлєємі над тим місцем, де Христос народив ся. Звїзда тога дєсь щєзла, а хто єї звідтам зняв, не знати. До того прийшли були ще й иньші спори о євїтїй місця, а іменно о три ключі до головних дверей церкви Пречистої Дїви Марії у Вифлєємі. В обороні латиньського духовєньства станула була Франція а в обороні грецького або православного духовєньства станула Порта. Остаточно порішив був султан в лютім 1852, що давні привилєї православного і католицького духовєньства мають позїтати й дальше, але латиньники мають за-

держати всі три ключі від дверей до згаданої церкви. Один з тих ключів бракував і о него почав вести ся дальший єпір.

Лєдві що уступив ся був один тяжкий ворог в особі австрійського генерала, як вже явив ся другий в особі царєвого посланника кня Меншікова, котрий дня 28 лютого 1853 р. прийхав до Константинополя. Він не хотів переговорювати з міністром справ внутрішних Фуадом і поминув єго а зайшов лиш до других міністрів в звичайнім подорожнім одїню, в пальтої і в заболочєних чоботах — так, бачите, легковажив собі турецьких міністрів. Він порушив зараз справу євїтєких місць, але поки що не виступив ще з отвергим жаданєм. Туреччина перепудила ся, тим більше, що Росія зачала вже була збирати войско в Бєсарабії. В виду того зажадало турецьке правительство від Анґлії і Франції прислання своїх флот а рівночасно й міністер справ заграничних Фуад подав ся до димісії.

Аж 17 марта виступив Меншіков зі своїми жаданями і домагав зробленя угоди що до євїтєких місць а 19 цвїтня поставив нові жаданя, домагаючись виданя султаньського розпорядженя в справі посіданя євїтєких місць, другого розпорядженя в справі направлєнї банї на церкві гробу Спасителя при виключній участі грецького патріарха а наконєць удержаня привилєїв православної церкви.

Тимчасом Франція вислала була свого флоту а Анґлія ієслала до Константинополя дуже впливового мужа, давного свого амбасадора Страффорда де Редклїф. Сей дорадив Порті, щоби она пристала на дві перші точки і

ловних місяцях сезону т. е. в липни і серпни, установляє віддаль будунків від публичних доріг на 6 метрів від зовнішнього краю тротоару, право примусового усеунення за винагородою пекарень, кузень, слюсарень і т. д.

Вісти політичні.

Угорська криза. — З Росії. — Гук проти армії у Франції. — З Норвегії.

Угорська криза займає в теперішній хвили найперше місце в політиці і о скільки можна зміркувати з останніх вістей, доходить мабуть до найнебезпечнішого степеня, бо вже й палата панів починає виступати опорно против правительства і Корони. Угорське бюро кореспонденційне доносить іменню: Около 300 членів палати панів зібрало ся вчера в помешканю гр. Дешевія в цілі обговорення ситуації і наради над тим, яке становище має заняти палата панів супротив евентуального відрочення парламенту. По довшій дискусії згоджено ся на резолюцію, в котрій палата панів застерігає ся рішучо против всякого відрочування парламенту яко безправного акту, суперечного з основами конституції і парламентаризму. Резолюцію і мотиви предложить в палаті бар. Дезидерий Пронай.

Кошут подав до відомости, що хорватські і далматинські послы, котрі відбули конференцію в Реці (Фіюме), повідомили урядово коаліцію, що хотіли би з нею порозуміти ся і що в тій цілі висилають до Будапешту комітет, зложений з 5 членів. Заяву ту прийнято з радостію до відомости і вибрано зі сторони коаліції комітет зложений з 7 членів. До того комітету увійшли: Франц Кошут, граф Юл. Андраші, гр. Альберт Аппоній, барон Дезидер Банффі, гр. Алядар Зічі, гр. Теодор Баттіяні і Геза Польові.

вволила Росії волю, а про третю щоби нічого о ній не згадувала. Через то справа святих місць висунула ся знову наперед а Меншіков уважаючись покривдженим, передав дня 6 мая ультіматум, в котрім домагав ся угоди що до святих місць та назначив відповідь на 10 мая.

Порта дала відповідь в назначенім часі і зазначила в ній, що не може пристати на угоду, бо то противилося би незалежності султана. Меншіков вислав тоді ще раз ультіматум, назване тоді „ультіматісімум“, в котрім повторив свої жаданя та зажадав ще конференції з великим визиром. Їму визначено конференцію, але він замість прийти в своїм часі, пішов просто до султана, а той відослав его до міністрів. Міністром справ заграничних в Туреччині був під ту пору дуже здібний політик Решід-паша; він обставав при відповіді з 10 мая, а Меншіков виїхав тоді дня 21 мая з цілим персоналом російської амбасади з Константинополя.

Якийсь час вела ся ще дипломатична переписка межі російським канцлером державним Нессельроде а Решідом-пашою, аж остаточно цар Николай видав дня 26 червня 1853 року маніфест до народу, в котрім пригадав, що Росія призначена на то, щоби боронити православної віри, і заявив, що він мимо своєї миролюбивости каже своєю війску машерувати на Турка не на то, щоби здобувати землі, лиш щоби одержати запоруку для установа на ново нарушених прав. Із сего видимо найліше, як кружими дорогами ходила російська політика. Сам цар піддавав червістю Англії плян поділу Туреччини, а тепер в своїм маніфесті до народу казав, що він іде лиш боронити інтересів православної церкви.

Цар Николай але обчислив ся. Насамперед не умів він як слід обчислити нові зміни

З урядових кругів петербурських доносять, що дума державна буде скликана найпізнійше в половині січня 1906 р. а вибори до думи будуть розписані весоди на один і той сам день. Вибори на зборах громадських мають бути переведені не пізнійше як 17 грудня а день виборів губерніяльних буде означений не пізнійше як на половину грудня старого стиля.

Последні розрухи в Москві прибрали були величезні розміри; кажуть, що ранених і убитих було аж 600. Войско стріляло а навіть впадало до домів і нищило все, що дало ся. З суботи на неділю відбували ся збори на перекім бульварі. Войско стріляло насамперед сліпими набоями, а товца відповіла вистрілами з револьверів. В неділю пекарі обкидали войско камінем а козаки убили 8 пекарів і 2 зранили тяжко. Крім того погиб один пекар і один козак. До берлинського „Lokal-Anzeiger-a“ доносять, що розрухи страйкові прибрали великі розміри. До складачів друкарських прилучили ся студенти, котрі з червоними хоругвами і співаючи марсильянку, переходили улицями. Жандармів обкинено камінем і зранено з них 12. Войско рубало шаблями а демонстранти стріляли з револьверів.

Цар затвердив вже ухвалу комітету міністрів в справі перевозу російських плінників з Японії. Веіх 64.000 плінників має перевести 70 кораблів до чотирох днів з Японії до Владивостока а звіден поїдуть они залізницею дальше і перевіз буде коштувати сім разів менше як кораблями через канал Суецкий.

З Парижа доносять: На робітничій біржі розліцнено плякати з острими атаками на армію, особливо же на офіцирів. Плякати звивають рекрутів, щоби зібрали ся перед дворцем вехідним і устроили там перед від'їздом велику демонстрацію анти-війскову. Подібні плякати порозліцлювано також і в многих містах на провінції. Єсть то рух, котрий стремить до скасування мілітаризму і до загального розбро-

у Франції, де запанував цісар Наполеон III. Сей монарх рад був з нагоди, що буде міг тепер розбити союз тих, що давнійше виступали против Франції, а тепер не конче були ему прихильні; він ще в марті вислав був свою флоту на грецькі води. Англійське правительство було верішиму, ба навіть старало ся наклонити Туреччину до уступок в користь Росії. Австрія, на котру цар найбільше числив, стала неспокоїна в виду грозячої війни на єї найнебезпечнійшій границі. Пруси також не заохочували царя безпосередно. Отже послы трох держав, Англії, Франції і Прусе зібрали ся з австрійським міністром справ заграничних гр. Буоль-Шавенштайн у Відні на конференцію (24-го липня), котрої вислідом була поки що так звана „віденська нота“, котрої цілю було мирне залагоджене непорозуміння, а котру вислано рівночасно до Петербурга і Константинополя (2 серпня).

Тимчасом з російської сторони зроблено рішучий крок: дня 2 липня переступило російське войско в силі 40.000 мужа в двох корпусах під проводом двох генералів Лідерса і Данненберга, а під верховною командою кн. Горчакова, через ріку Прут і вступило до придунайських князівств (Молдаві і Волощини). В Константинополі занепокоїли ся були тим дуже, а всеж-таки правительство не рішило ся зараз вповідати війну. Настрій в придунайських князівствах був противний Росії, та й християнське населене в Туреччині, ізза котрого прийшло до війни, не дуже бажало собі російського протекторату.

(Дальше буде).

еня. В Парижі арештовано 5 осіб, що розліцляли того рода плякати.

В норвегським стортінгу розпочали ся наради над договором заключеним в Карльштадті в справі скасування унії зі Швецією. Звітник меншости Конов доказував, що скоро пограничні кріпости будуть знесені, Норвегія не вдіє нічого, а Швеція буде могла розвивати свою армію. Генеральний комісар війни Братліє противив ся сему поглядюви. Наконєць соціяліст пастор Ерікзон предложив, щоби справу, чи шведські услівя суть оправдані, поручити мировому судови в Газі. Тому спротивив ся міністер справ заграничних Левлянд. По промові ще кількох бесідників засідане відрочено.

Н О В И П К И.

Львів, дня 10 жовтня 1905.

— **Пресовь.** Владика перемиський Константин Чехович був опогди на аудієнції у Їго Величества Цісаря.

— **Б. Е. п. Маршалок** краєвий гр. Стан. Бадені повернув до Львова.

— **Соймова канцелярія** буде видавати білети весуду на галерії Сойму від 6-ої до 7-ої години вечером перед кожним засіданем.

— **З перемиської епархії.** На перший рік богословя припіті до духовної семинарії у Львові: Дом. Вендзилович, Теод. Вергун, Ром. Гладішовський, Ром. Глушкєвич, Яр. Константинович, Павло Кошко, Стеф. Копистянський, Лев Кульчицький, Ром. Наклович, Яросл. Пайчинський, Ів. Перенелиця, Анд. Пізюр, Йос. Рейнарєвич, Кир. Тустановський, Ів. Фединський, Петро Чавс, Кир. Чайковський і Лев Чапельський. — Цертифікати на перший рік богословських наук в львівським університеті одержали: Мих. Царєвич, Ів. Вілик, Вікт. Латчак, Ів. Гладяш, Мих. Симко, Стеф. Когут, Йос. Федоренко, Теод. Заблоцкий, Петро Серєда, Мих. Городіський, Стеф. Грабач, Стеф. Вілицький і Ів. Петик. — Крилональські відзнаки одержав о. Кнпр. Хотинецький, катихит ярославської гімназії. — Містодеканом затварницьким іменований о. Ів. Кузів з Дидьової.

— **Розпорядженє о вимірі кари на малолітніх.** Управитель міністерства справедливости др. Кляйн видав дня 30-го вересня с. р. розпорядженє о вимірі кари на малолітніх і молодих, котрого головні основи суть слідуєчі: Молодих людей від 14 до 18 року жытя, засуджених на кару, треба збирати в одну громаду і відлучати від них таких, котрі вже зовсім зінеуті. Коли би число громади перевешало 25, то треба утворити другу громаду. По можности треба збирати в одну громаду таких, котрі ще можуть поправити ся, або котрі засуджені на лекну кару. Вибір має переводити дуже оглядно урядник судовий, що має надзір над визицією. Молодих виновників треба від кожним взглядом навіть і тоді, коли суть на дворі, держати здалека від прочих засуджених. Вимір кари повинен молодим виновникам дати пізнійше можність честного звания. Молодих виновників треба морально підносити, призвичаювати до діяльного жытя і заставляти до роботи, котра б їм давала спроможність зарібку. Молоді виновники треба учити ручних робіт і уважати на то, щоби опієля могли брати ся до якогось звания. Взянів одного суду можна вислати до другого, щоби они там могли бути сполучені з другими в одну громаду. Доки нові законні постанови не установлять основ, після яких треба би обходити ся з малолітними, треба пробовати по можности так устроїти переважуючий тепер способ накладаня кар, щоби тим підносити моральне уздоровленє малолітніх. Розмірно мале число малолітніх, що мають відсиджувати кару, дає також можність, щоби того рода вязнями більше опікувати ся. Позаяк небезпечність потерпіти моральну шкоду при вражливости ума в сім степені віку буває більша, то треба таких вязнів, де то лиш можна, розміщувати в окремих до того льокалях і о скільки можна далеко від других кель. Таке відо-

Товариство взаїмного кредиту

„ДНІСТЕР”

стоваришене зареєстроване з обмеженою порукою у Львові,

Ринок ч. 10, дім „Просьвіти”.

приймає **ВКЛАДКИ** до опроцентованя на 4% і оплачує за вкладчиків податок рентовий від процентів; для ошадження коштів посланки можна присилати гроші чеками Щадницької поштової; вкладати може кождий, навіть і не члени; на жадане звертає ся вкладку кождого часу навіть без виповідження (за есконтом).

ПОЗИЧКИ уділяє „Дністер” своїм членам на 6%; сплату гіпотетичних позичок розкладає ся до 15 літ; при 30 ратах $\frac{1}{2}$ -річних виносить рата амортизаційна (на капітал і відсотки) 5%; до позичок вимагає ся першої гіпотетики або доброї поруки.

На парцеляцію і купно більших обшарів треба звертати ся за позичками до „Дністра”.

ЧЛЕНАМИ можуть бути тільки члени обезпечені в „Дністрі”.

ЧИСТИЙ ЗИСК розділяє межки членів яко дивіденди від уділів і на добродійні ціли. — Дотепер уділив „Дністер” на церкви, бурси, школи і т. д. 31.738 К.

Стан фондів Тов. кредит. „Дністер” в днєм 31-го грудня 1904:

Виладки	1,783.673 К	Позички уділені	1,616.402 К
Уділи членські	139.117 К	Цінні папери	123.627 К
Фонди резервові	26.576 К	Льомаци	169.456 К
		На рахунку біж.	31.968 К

5 корон і більше

Денного зарібку 5 корон.

Товариство машин трикожих до роботи домашньої пожує осіб так мужчин як і жєнщин до робіт трикожих на всякій машині. Просьта і скоро робота домова через нікий рік. Наука приготування пєпєрибєла. Віддєленє не має вилучу. Роботи продаємо.

Товариство машин трикожих до роботи домашньої
ТОВ. Т. РИТТІС і Ст. Драга, Петерсбург 7, Т. 1—469.

Ісєратн

приймає

Агенция

днєвників

Ст. Соколовского
Львів, Пасаж
Гавсмана ч. 9.

Головна агенция днєвників

СТ. СОКОЛОВСКОГО

у Львові, пасаж Гавсмана ч. 9,

приймає прєнумєрату і оголошєня до всїх днєв-
ників краєвих і заграничних.

До „Народної Часописи” і „Газети Львівської” може

принимати оголошєня виключно лиш ся агенция.